

Bezwaar tegen het wetsvoorstel “Verbod op verheerlijking van terroristische misdrijven”

Ik maak ernstig bezwaar tegen dit wetsvoorstel, omdat het een disproportionele inperking van de vrijheid van meningsuiting vormt, onvoldoende is onderbouwd door de feitelijke omvang van het probleem, en aanzienlijke risico's op politieke willekeur en discriminatoire toepassing met zich meebrengt.

1. Vrijheid van meningsuiting als fundament van de democratie

De kern van het probleem met dit wetsvoorstel is dat de overheid zelf bepaalt welke organisaties als “terroristisch” worden aangemerkt. Dit proces is geen neutraal of puur juridisch-technisch vraagstuk, maar vaak politiek gekleurd. Zo wordt de PVV, ondanks herhaaldelijk aanzetten tot haat en polarisatie, niet als terroristische organisatie bestempeld, terwijl islamitische bewegingen – ook wanneer zij in bepaalde contexten als verzetsbeweging opereren – wél onder het label “terroristisch” vallen.

Vrijheid van meningsuiting geldt juist ook voor impopulaire, controversiële of door de overheid ongewenste standpunten. Wanneer de staat gaat bepalen welke politieke uitingen niet meer mogen, wordt het fundament van een vrije samenleving aangetast. Het precedent dat hiermee wordt geschapen, kan toekomstige regeringen in staat stellen steeds meer meningen te verbieden.

2. Werkelijke omvang van het probleem is klein en gefragmenteerd

De AIVD schat dat er circa 500 personen tot de jihadistische beweging in Nederland behoren (AIVD, 2024). De NCTV meldt in 2025 dat slechts enkele honderden jongeren actief zijn in extremistische online milieus. Hoewel online radicalisering aandacht vraagt, is er geen sprake van een massabeweging in de openbare ruimte. De Syrië/Irak-kwestie (ISIS) ligt grotendeels achter ons; het aantal nieuwe uitreizigers is sinds 2017 minimaal.

Dit betekent dat de wet, in verhouding tot het beperkte aantal gevallen van openlijke steun aan terroristische organisaties, buitenproportioneel zwaar is en veel verder reikt dan nodig is voor effectieve bestrijding van daadwerkelijk gevaar.

3. Bestaande wetgeving is toereikend

Het aanzetten tot geweld, rekrutering en dreiging is nu al strafbaar onder o.a. artikel 132 Sr. Wanneer extremistische uitingen daadwerkelijk leiden tot geweld of wervingsactiviteiten, kan de overheid daar reeds tegen optreden. Het nieuwe wetsvoorstel maakt echter óók uitingen zonder directe oproep tot geweld strafbaar, waarmee de meningsvrijheid wordt beperkt zonder aantoonbare veiligheidswinst.

4. Risico op politieke en ideologische bias

In de praktijk zullen vooral uitingen van solidariteit met islamitische bewegingen, zoals Palestijnse verzetsorganisaties, onder deze wet vallen. Dit terwijl extreemrechtse en ultranationalistische groeperingen – die in Nederland en Europa reëel gevaar vormen – zelden als “terroristisch” worden aangemerkt, ondanks het verspreiden van haatdragende retoriek en het aanzetten tot vijandbeelden.

Deze asymmetrische toepassing leidt tot een ongelijk speelveld waarin bepaalde politieke stromingen onevenredig hard worden aangepakt, terwijl andere vrij spel hebben. Internationaal zien we dat soortgelijke wetten in landen als het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Spanje zijn gebruikt om politieke activisten en demonstranten strafrechtelijk te vervolgen onder het mom van “terrorisme-verheerlijking”.

5. Het gevaar van de slippery slope

Zelfs indien deze wet aanvankelijk terughoudend wordt toegepast, opent zij de deur voor steeds bredere interpretaties. Wat vandaag “terrorisme” heet, kan morgen ook van toepassing worden verklaard op andere vormen van politieke strijd. Zodra de norm is verschoven dat uitingen zonder directe oproep tot geweld strafbaar zijn, wordt het voor toekomstige regeringen veel eenvoudiger om steeds meer politieke en maatschappelijke meningen te verbieden.

Conclusie

Het wetsvoorstel is disproportioneel, overbodig en gevaarlijk voor de democratische rechtsstaat. Het beperkt fundamentele vrijheden op basis van een relatief klein en diffuse dreiging, zonder dat is aangetoond dat bestaande wetgeving tekortschiet. De kans op politieke willekeur en ongelijk toepassen van de wet is groot, met name ten aanzien van minderheden en politieke bewegingen die al onder druk staan.

Ik verzoek daarom dringend dit wetsvoorstel in te trekken of ingrijpend te herzien, zodat de bescherming van de democratische kernwaarden – waaronder de vrijheid van meningsuiting – voorop blijft staan.